

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Meerjaren- beleidsplan

2025-2028

de Bibliotheek

De Groene Venen

een wereld vol kennis en ontmoeting

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inleiding	3
Dromen	4
Ambitie	6
Maatschappelijke effect	6
Concrete resultaten	7
Uitdagingen en kansen	8
Domeinen	8
De robuuste Bibliotheek	13
Randvoorwaarden	14

Voorwoord

Waarom de Bibliotheek?

De Bibliotheek vervult een rol als maatschappelijke spil in de woonomgeving. De Bibliotheek is online en fysiek dichtbij. Het is een openbare, neutrale en laagdrempelige plek waar iedereen, ongeacht leeftijd, inkomen, opleiding of sociale klasse, zich thuis kan voelen en waar je kunt leren omdat je dat zelf wilt, niet omdat het moet.

Dat is belangrijk in een samenleving waar we ervoor moeten zorgen dat mensen uit alle lagen elkaar blijven ontmoeten en iedereen gelijke kansen heeft. Door het brede bereik van de Bibliotheek is haar maatschappelijke functie van cruciaal belang en haar impact groot.

De Bibliotheek is een lokaal knooppunt waar expertise, collectie en zowel interne als externe programmering samenkomt. Het is bij uitstek een plek waar mensen hun basisvaardigheden (verder) kunnen ontwikkelen. Hierdoor heeft de Bibliotheek de kans om op een laagdrempelige manier bij te dragen aan de persoonlijke ontwikkeling van alle volwassenen, (digi)taal oncomfortabel, of zelfredzaam.

In de Bibliotheek kunnen bezoekers op een ontspannen en plezierige wijze inspiratie en kennis opdoen en hun sociale netwerk en competenties vergroten.

De medewerkers beschikken over voldoende expertise om een bijdrage te leveren aan een geletterde samenleving, door in samenwerking met onderwijsinstellingen ieder kind toegang te bieden tot lezen en leesplezier.

Ook voor zelfredzame volwassenen speelt de Bibliotheek een rol. Kennismaken met kunst en cultuur, en ontmoeting en debat zijn wettelijke kernfuncties van de Bibliotheek.

Landelijke context

Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) en Netwerkagenda

Een geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving en een leven lang ontwikkelen. Dat zijn de drie maatschappelijke opgaven uit het Bibliotheekconvenant 2020-2023. Het Bibliotheekconvenant is opgesteld na de evaluatie in 2019 van de Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob). De Netwerkagenda is de praktische uitwerking van het Bibliotheekconvenant. Om ervoor te zorgen dat iedereen een volwaardige Bibliotheek op redelijke afstand krijgt, past het kabinet de Wsob aan. De gemeenten krijgen hiervoor een zorgplicht, welke in 2026 van kracht wordt.

De Bibliotheek heeft landelijk de ambitie om van 4 miljoen bibliotheekleden te groeien naar 8 miljoen mensen die zich verbonden voelen met de Bibliotheek.

In dit nieuwe beleidsplan verbreden wij onze aanpak richting een volwaardige Bibliotheek, waardoor het aantal gebruikers in ons werkgebied zal toenemen.

Inleiding

Voor je ligt het meerjarenbeleidsplan van de Bibliotheek De Groene Venen voor de jaren 2025-2028. Aan dit plan ligt een beleidstraject ten grondslag waaraan alle teams van de Bibliotheek een bijdrage hebben geleverd.

De werkgroep Toekomstvisie 2035, bestaande uit medewerkers uit alle teams van de organisatie, heeft in december 2022 een visie voor de Bibliotheek in het jaar 2035 neergelegd. Deze visie is samengevat in een aantal alinea's. Deze vind je terug in het hoofdstuk 'Dromen'. In dit hoofdstuk gaat het om de droom die we met elkaar hebben voor de lange termijn. Alle binnen de komende beleidstermijn haalbare dromen hebben geleid tot een Stip op de horizon voor de komende vier jaar.

De organisatie-brede ambities die in de toekomstvisie zijn opgenomen, vormen de basis van de Ambitie van de Bibliotheek.

Vervolgens zijn vijf domeinen benoemd: **Taal, Digitale Inclusie, Educatie, Programmering en Plek**. Hierbij is Plek het domein waarin alles samenkomt. Voor elk domein is een domeineigenaar benoemd die, gebruik makend van de eigen expertise en die van het team, een domeinvisie heeft opgesteld. In dit beleidsplan lees je hoe we vanuit elk domein kijken naar doelen, doelgroepen en impact.

Alle domeinen werken vanuit een lokale en landelijke context, die is uitgewerkt in de verschillende domeinvisies. Ook de randvoorwaarden voor het behalen van de beoogde doelen zijn in elke domeinvisie opgenomen. De domeinvisies zijn in het voorjaar van 2024 vertaald in domeinplannen en vervolgens in activiteitenplannen per jaar.

Alles wat binnen de verschillende domeinen wordt ontwikkeld en uitgevoerd, draagt bij aan het realiseren van de overkoepelende strategische doelstellingen van de Bibliotheek. De domeinen werken op domein overstijgende thema's samen in interdisciplinaire teams. Zo maken we optimaal gebruik van alle aanwezige expertise binnen onze organisatie, om met elkaar de impact te bereiken die we voor ogen hebben.

Om onze ambitie waar te kunnen maken, en de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening van de Bibliotheek structureel te kunnen waarborgen, is een robuuste, toekomstbestendige Bibliotheek de basis. We sluiten dit beleidsplan af met een tekst over de robuuste Bibliotheek en de randvoorwaarden waaraan moet worden voldaan om deze te realiseren.

Dromen

De toekomstvisie 2035 is samengevat in drie centrale waarden:

1. Dichtbij
2. Leren in verbinding
3. Maatschappelijke betrokkenheid

1. Dichtbij

Voor de inwoners van onze gemeenten betekent deze waarde het volgende:

“Als ik advies wil, hulp nodig heb of iets wil leren, doen of lezen dan is de bieb de eerste plek waar ik heen ga. Ik (her)ken de mensen bij de bieb, mijn buurtgenoten en de medewerkers, en zij kennen mij. De mensen bij de bieb kennen ook mijn buurt en weten wat er speelt en in mijn buurt is de bieb overal. Ik draag daar bij aan de verbetering van mijn leefomgeving en voel dat mijn stem ertoe doet. Ook bij mijn online bieb tref ik mensen die ik ken en die bezig zijn met dezelfde dingen, samen werken we aan een betere toekomst. Niets moet hier, bijna alles kan, het voelt veilig en vertrouwd. Ik krijg er energie van hier met anderen ergens aan te werken of iets te leren, mijzelf te ontwikkelen.”

De waarde ‘dichtbij’ heeft de volgende lading:

- de menselijke maat is standaard in de dienstverlening. De maat is het individu en het individu is niet persé een klant of consument.
- fysiek dichtbij: in elke kern is bibliotheekdienstverlening, op elke school een Bibliotheek op School, elk kinderdagverblijf is een Boekstartlocatie.
- online dichtbij: de online Bibliotheek is gemakkelijk toegankelijk voor leden en niet-leden, de website is 24/7 bereikbaar en heeft het keurmerk Drempelvrij, de Bibliotheek is zichtbaar op social media kanalen en andere platforms
- de Bibliotheek zit in de haarvaten van de samenleving, is zichtbaar actief buiten de vestigingen en is daar waar de doelgroep is. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een pop-uplocatie of een activiteit op locatie in de wijk. Voor lokale organisaties is de Bibliotheek een logische samenwerkingspartner.
- elke buurt heeft een eigen online community en/of een eigen online bibliotheekportal, met een mens achter de knoppen.

Impact van ‘Dichtbij’ op de organisatie

De kern van wat de Bibliotheek doet, is op maat werken en zo dicht mogelijk bij de doelgroep zijn. Dit kost tijd en heeft effect op het benodigde volume aan formatie.

Medewerkers zijn zeer zelfstandig (in zelfsturende interdisciplinaire teams – op elke vraag willen we op elke plek antwoord kunnen geven), en kunnen binnen ruime kaders met de bewoners vormgeven aan de bieb in hun buurt. Ze hebben de vaardigheden om ook knelpunten en dilemma’s met elkaar op te lossen.

Zelfsturende interdisciplinaire teams zijn gedurende een langere termijn gekoppeld aan een wijk of dorp. Een vaste en herkenbare lokale fysieke plek (vaak niet groot) waar mensen altijd binnen kunnen lopen, is essentieel voor de toegankelijkheid en laagdrempeligheid en het biedt ook de Third place (naast werk, school en thuis) waar een bezoeker geen consument is. Maar ook buiten die muren vind je de bieb overal.

2. Leren in verbinding

Voor de inwoners van onze gemeenten betekent deze waarde het volgende:

“De Bibliotheek gidst en inspireert mij in het ontdekken van de onderwerpen waar ik graag mee aan de slag wil. Kennis over deze onderwerpen vind ik in de collectie van de bieb (online en offline). Die collectie bestaat uit (literaire) teksten, non-fictie teksten, mensen, video's, e-learning, podcasts en betrouwbare verwijzingen naar allerlei soorten bronnen buiten de directe scope van de Bibliotheek. Door zelfstudie, maar vaker nog door de verhalen en kennis van anderen groei ik en vind ik steeds beter mijn weg/ mijn bestemming in de maatschappij. En ik deel vervolgens mijn eigen kennis weer met anderen.”

Impact van ‘Leren in verbinding’ voor de organisatie:

In deze rol is de Bibliotheek vooral zichtbaar en sturend in de startfase, maar ligt de nadruk vervolgens op het faciliteren en stimuleren van het kennisnetwerk. De deskundige bibliotheekmedewerker is een gids in het steeds veranderende (digitale) informatielandschap, en verwijst gebruikers naar de plek waar de gevraagde kennis beschikbaar is.

De Bibliotheek faciliteert in een wisselwerking tussen online en offline vormen.

De Bibliotheek wordt gekenmerkt door een cultuur die heel inclusief is (de familie wordt heel groot en iedereen heeft een stem), dingen kunnen Bibliotheek-eigen zijn zonder dat de Bibliotheek ze zelf heeft geproduceerd en onderwerpen kunnen Bibliotheek-eigen zijn terwijl je accepteert dat het niet tot de kerncompetenties behoort. Dit vraagt om flexibiliteit en ruimhartigheid in plaats van behoudzucht, een groot vertrouwen en het accepteren van minder controle.

De maatschappelijke waarde staat voorop, maar deze waarde is altijd gedeeld. Niemand eigent zich deze waarde toe in de zin dat die een ander uitsluit.

3. Maatschappelijke betrokkenheid

Voor de inwoners van onze gemeenten betekent deze waarde het volgende:

“Als ik impact wil maken zoek ik bij de bieb naar medestanders. Bij de bieb wordt 1 + 1 vaak 3, ook omdat daar de weg wordt gewezen naar de kennis die nodig is om te doen (actie te ondernemen). Mijn Bibliotheek is duurzaam en zuinig op de mens en de wereld, is transparant en neemt de rol van regisseur in het lokale netwerk.

Ik voel me online en offline thuis bij de Bibliotheek en ervaar dat de Bibliotheek er ook voor mij is. En zelfs als ik tot een minderheid behoor wordt er rekening gehouden met mij.”

Impact van ‘Maatschappelijke betrokkenheid’ voor de organisatie

De regierol van de Bibliotheek wordt ingegeven door de wettelijke taak ‘ontmoeting en debat’. Volgens de Netwerkagenda, de uitwerking van het Bibliotheekconvenant, draagt deze functie bij aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de maatschappelijke kansen van de inwoners.

In deze rol is het maatschappelijke netwerk van de Bibliotheek het grootste goed. Medewerkers moeten dit netwerk (individuen, community's en partners) faciliteren en de pioniers in dit netwerk volgen, bij de tijd zijn staat hier voorop. De Bibliotheek voelt de verantwoordelijkheid voor maatschappelijke vernieuwing en toont daarin ondernemerschap en ondernemerszin.

Dit betekent dat de Bibliotheek altijd behoefte gestuurd en in het nu functioneert. Voor het bieden van een open podium is flexibiliteit nodig. Ook trendbewustzijn is een vereiste: welke maatschappelijke thema's zien wij regelmatig terugkomen en welke rol kunnen we daar als Bibliotheek in spelen?

Ambitie

De kern van wat de Bibliotheek doet is op maat werken en zo dicht mogelijk bij de doelgroep zijn. De nadruk ligt op het faciliteren en stimuleren van een gezamenlijk kennisnetwerk, waarbij de maatschappelijke waarde voorop staat. De Bibliotheek draagt bij aan maatschappelijke vernieuwing en toont daarin ondernemerschap en ondernemerszin.

We doen dit voor de doelgroepen 0-18-jarigen, Digi-Taal oncomfortabelen en zelfredzame volwassenen.

Visie:

De Bibliotheek is dé plek voor persoonlijke ontwikkeling, het onderhouden van basisvaardigheden, ontmoeting en leesplezier

Mission statement:

Een wereld vol kennis en ontmoeting

Maatschappelijk effect

1. 0-18

- Kinderen en jongeren treden toe in de maatschappij met voldoende taal- en digitale vaardigheden zodat zij zelfredzame burgers zijn

2. Digi-Taal oncomfortabelen

- Mensen zijn in staat volwaardig mee te doen in de maatschappij doordat zij onderdeel uitmaken van een informeel netwerk met menselijke maat
- Inwoners zijn in staat om zelfstandig gebruik te maken van digitale tools en diensten en kunnen beter participeren in de verder digitaliserende maatschappij

3. Zelfredzame volwassenen

- Inwoners voelen zich onderdeel van een sociaal of cultureel netwerk en participeren daarin of vormen communities,
- Inwoners ontmoeten elkaar en verbreden hun sociale netwerk en blik op de wereld
- Inwoners voelen zich met elkaar verbonden en minder eenzaam
- Inwoners ervaren een beter algemeen welbevinden

De Bibliotheek De Groene Venen levert een bijdrage aan het tegengaan van laaggeletterdheid en beperkte digitale vaardigheden. De Bibliotheek biedt gelijke kansen voor ieder kind door kennis en expertise in te zetten op leesmotivatie en zo een bijdrage te leveren aan taalvaardige kinderen en jongeren om hiermee kansgelijkheid te vergroten.

We zijn een opstap voor en wegwijzer naar informele en formele scholingsmogelijkheden voor volwassenen.

We bieden een stimulerende leeromgeving voor iedere inwoner, zelfredzaam of (digi)taal oncomfortabel, die wil samenkomen, geïnspireerd wil worden, vaardigheden wil verwerven en zijn talent wil ontplooiën. Inwoners blijven zich continu persoonlijk ontwikkelen en kunnen participeren in de steeds verder digitaliserende maatschappij en op sociaal en cultureel vlak.

Concrete resultaten

1. 0-18 jaar

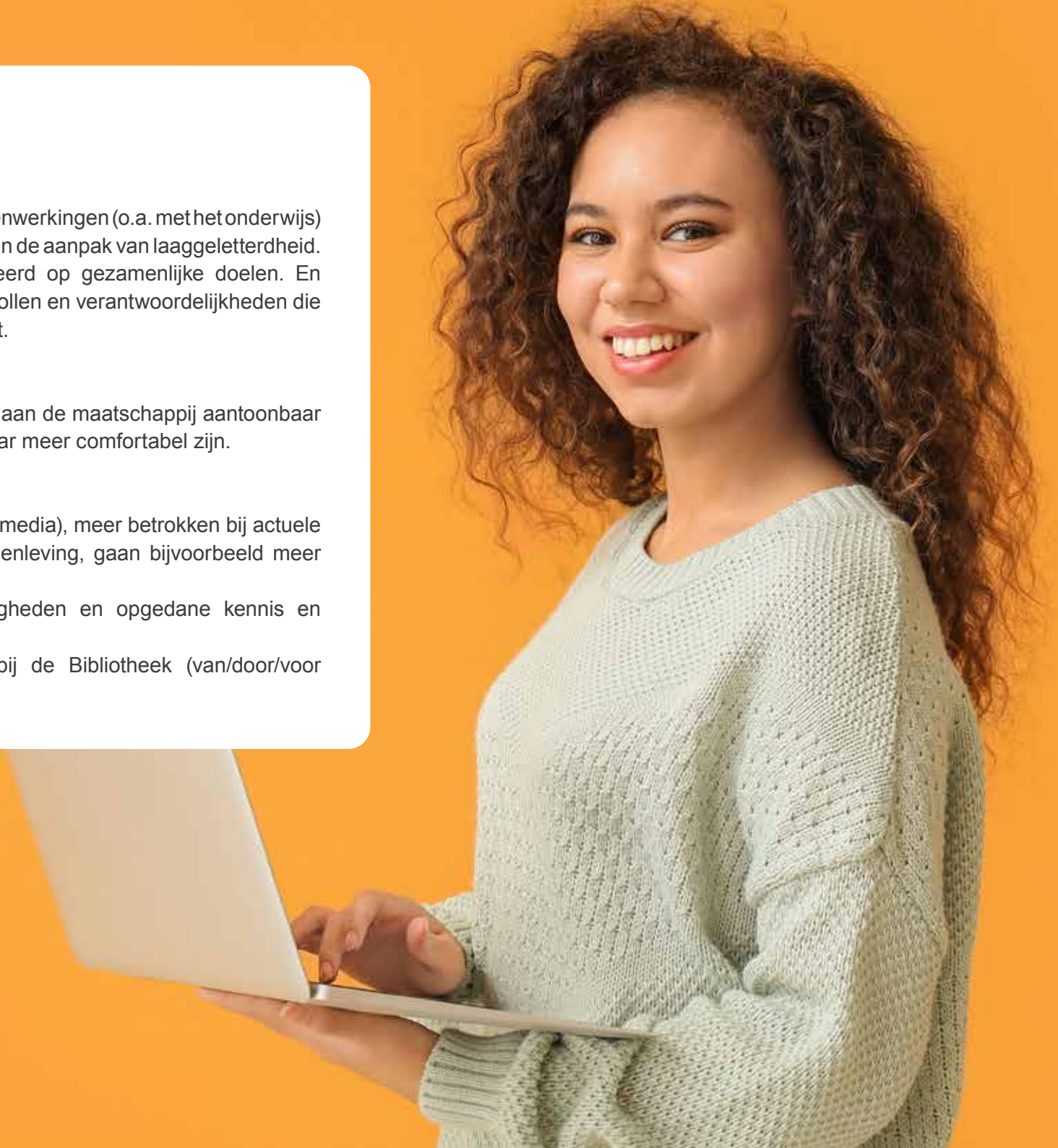
- De Bibliotheek is onderdeel van samenwerkingen (o.a. met het onderwijs) waarbij de partijen samen optrekken in de aanpak van laaggeletterdheid. Deze samenwerkingen zijn gebaseerd op gezamenlijke doelen. En partijen hebben hierin eigen taken, rollen en verantwoordelijkheden die zijn vastgelegd in een overeenkomst.

2. Digi-Taal oncomfortabelen

- Onderzoek toont aan dat deelname aan de maatschappij aantoonbaar is toegenomen en dat zij aantoonbaar meer comfortabel zijn.

3. Zelfredzame volwassenen

- Inwoners zijn actiever (bv. op social media), meer betrokken bij actuele maatschappelijke issues in de samenleving, gaan bijvoorbeeld meer vrijwilligerswerk doen.
- Inwoners kunnen geleerde vaardigheden en opgedane kennis en informatie praktisch toepassen.
- Inwoners voelen zich betrokken bij de Bibliotheek (van/door/voor inwoners)

Uitdagingen en kansen

Wat gaat ons helpen?	Wat gaat ons uitdagen?
Samenwerking met partners	Het beperkte en korte termijn financieel perspectief
Landelijke aandacht voor bibliotheekwerk	Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt
Instroom nieuwe medewerkers met nieuwe kennis en talenten	Uitstroom van kennis uit de organisatie
Overheid ziet het toenemend belang van het bevorderen van basisvaardigheden op alle niveaus	Concurrentie van andere organisaties
Overheid ziet noodzaak van het lokaal en dichtbij de doelgroep beleggen van dienstverlening	Relevant blijven ondanks digitale ontwikkelingen
Wetenschappelijk onderzoek ondersteunt het belang van interventies van de Bibliotheek	Positionering van de Bibliotheek
Meer informatie over doelgroepen beschikbaar	Fysieke ruimte voor activiteiten
Nieuw functiehuis en organisatie inrichting, multidisciplinaire teams, meer marktconforme salariering	Klant- en impactgericht werken integreren in bedrijfsprocessen

Domeinen

Lokale context

De Bibliotheek De Groene Venen is werkzaam in drie gemeenten: Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas. De gemeenten hebben de regie als het gaat om de aanpak van laaggeletterdheid. Zij hebben in een gezamenlijke opdracht aan de Bibliotheek en in het document 'Leidraad en rol van Digi-Taalhuis en Bibliotheek in de aanpak laaggeletterdheid' opgenomen wat zij van de Bibliotheek en het Digi-Taalhuis verwachten. In de gemeentelijke opdracht zijn drie beoogde maatschappelijke effecten benoemd:

1. Participatie in de informatiesamenleving
2. Alle inwoners kunnen zich ontwikkelen en ontplooiën
3. Alle inwoners leveren een bijdrage aan de leefbaarheid en sociale cohesie in de lokale samenleving

Zowel gemeente Waddinxveen als Zuidplas zijn zogenaamde groeigemeenten. De te verwachten groei van het aantal inwoners in de komende decennia (respectievelijk 21% en 47,6%) vraagt ook iets van de Bibliotheek. Om zichtbaar en voelbaar dichtbij te zijn, moeten wij ook in nieuwe wijken dienstverlening kunnen bieden. Daarvoor is budget, ruimte en formatie nodig.

In Zuidplas wordt op termijn een vijfde dorp gerealiseerd, met o.a. 8.000 woningen en acht nieuwe basisscholen in het nieuwe dorp. Dit vraagt ook uitbreiding van de dienstverlening vanuit het domein Educatie.

De Bibliotheek krijgt in het vijfde dorp in Zuidplas een plaats in het te bouwen cultuurhuis.

In Bodegraven wordt in samenwerking met Gemeente Bodegraven-Reeuwijk en stichting Evertshuis een plan voor implementatie van het concept Storyhouse opgesteld. Dit biedt kansen om samen met Stichting het Evertshuis een levendige plek te ontwikkelen, van, voor en door inwoners. Hierbij worden de functies theater en cultuur, Bibliotheek, dorps huis en horeca nauw met elkaar verbonden in een concept waarbij laagdrempeligheid en de huiskamerfunctie elkaar versterken en het cultuurhuis tot een centrale ontmoetings- en ontwikkelplek wordt gemaakt.

De toename in laaggeletterdheid is ook zichtbaar binnen onze gemeenten. Van de in totaal 2,5 miljoen laaggeletterden in Nederland wonen er 6.582 in de leeftijd van 18 tot 67 jaar in ons werkgebied (cijfers: 2023). En dit zijn alleen de laaggeletterden die in beeld zijn.

Uit de cijfers van geletterdheidinzicht.nl komt naar voren dat voor zowel Waddinxveen (12%), Bodegraven-Reeuwijk (13%) als Zuidplas (12%) het aandeel van laaggeletterden onder jongeren onder de 30 jaar hoger ligt dan het landelijk gemiddelde (11%). Hier kan aan ten grondslag liggen dat de leescultuur thuis ontbreekt of laag is. Vaak spelen ook lage digitale vaardigheden een rol.

Daarnaast zien we dat het percentage laaggeletterde werkenden (50+) met een gezin boven het landelijk gemiddelde (14%) uitsteekt (Waddinxveen 19%, Bodegraven-Reeuwijk 22% en Zuidplas 20%). Deze gezinnen hebben kinderen met een VO-leeftijd en zullen waarschijnlijk laaggeletterdheid doorgeven aan hun kinderen in de cyclus van laaggeletterdheid.

Laaggeletterdheid kost de Nederlandse samenleving jaarlijks bijna 1 miljard euro en zal dus ook voor onze gemeentes een grote kostenpost met zich meebrengen.

Basisvaardigheden

Ongeveer 2,5 miljoen Nederlanders bezitten onvoldoende taal- en digitale vaardigheden om op basisniveau mee te kunnen doen in de maatschappij. Daarbij hebben 4 miljoen Nederlanders geen toegang tot digitale technologie. Bovendien is er een groep mensen die niet in beeld is, de verborgen groep digitaal oncomfortabelen. Een gebrek aan basisvaardigheden kan grote gevolgen hebben.

Zo hebben mensen die niet goed kunnen lezen en schrijven vaak problemen met hun gezondheid. Ze bezoeken vaker de huisarts en worden vaker opgenomen in het ziekenhuis. Ook ligt de productiviteit van werkende laaggeletterden lager.

De huidige maatschappij is digitaal ingericht. Mensen die onvoldoende digitaal vaardig zijn raken in een isolement. Ze krijgen geen toegang tot officiële documenten die voor het indienen van een hulpvraag nodig zijn.

Niet ieder kind heeft gelijke kansen. Zo beginnen kinderen die uit een taalintensief gezin komen aan de basisschool met een woordenschat van 3000 woorden, terwijl kinderen uit zwijgzame gezinnen dezelfde start maken met 1000 woorden. Dit verschil, mits niet tijdig aangepakt, zal blijven groeien, waardoor kinderen uit een taalarm gezin zich minder goed kunnen uiten en zich emotioneel en cognitief minder zullen ontwikkelen. Dit zal uiteindelijk resulteren in een toename in laaggeletterdheid.

Domeinaanpak

In vijf domeinen beschrijven we hoe we de ambitie in de komende vier jaar vormgeven. De concrete invulling is opgenomen in onderliggende domeinplannen, activiteitenplannen en jaarplannen.

Domein Plek

Doel

Het ondersteunen en faciliteren van de vier andere domeinen in het optimaal behalen van hun strategische doelen en daarmee het beoogde maatschappelijk effect en de impact voor de bewoners van het werkgebied. Dit doet Plek door het realiseren van voldoende aantrekkelijke en kwalitatief volwaardige plekken en dienstverlening dicht bij de inwoners (zowel online als fysiek).

Doelgroep

De Bibliotheek De Groene Venen is er voor iedereen: leden, bezoekers en voorbijgangers. In de vestigingen en op de online Plek wordt specifiek aandacht besteed aan de doelgroepen van de verschillende domeinen, om hiermee een maximale impact te realiseren.

Impact

Door het bieden van een neutrale ontmoetingsplek dichtbij, zowel fysiek als online, dragen wij bij aan de bestrijding van eenzaamheid en sociale cohesie. De Bibliotheek biedt een plek voor ontmoeting en debat, waardoor inwoners onderdeel kunnen zijn van het maatschappelijk debat en deel kunnen nemen aan het democratische proces.

Met haar activiteiten draagt de Bibliotheek bij aan de zelfredzaamheid van de inwoners. Doordat activiteiten in de Bibliotheek voor, door en met inwoners worden georganiseerd, voelen zij zich onderdeel van de community.

Domein Taal

Doel

Een betere taalbeheersing van onze inwoners zorgt ervoor dat iedereen zelfredzaam kan zijn en mee kan doen in een meer inclusieve samenleving.

De Bibliotheek speelt hierin een belangrijke rol, want zij is als echte netwerkorganisatie aanjager van het Digi-Taalhuisnetwerk. Als organisator en beheerder van dit netwerk spelen we daarmee een cruciale rol in het vinden en bereiken van de laaggeletterden in ons werkgebied. Dat betekent dat er in samenwerking met partners bestaand aanbod wordt gebruikt en nieuw aanbod wordt ontwikkeld om een leven lang ontwikkelen te stimuleren, aansluitend op het al bestaande formele en informele cursusaanbod. Dit samenwerkingsnetwerk is van essentieel belang in de aanpak van laaggeletterdheid. Gezamenlijke inspanning staat gelijk aan een grote impact.

Doelgroep

Door de cruciale rol die het Digi-Taalhuisnetwerk speelt, vormen netwerkorganisaties de primaire doelgroep van de Bibliotheek. Via deze organisaties bereiken wij de secundaire doelgroep van de Bibliotheek, de doelgroep waar het uiteindelijk om gaat: de laaggeletterde volwassene. Met daarbij een focus op ouderen, laagtaalvaardige ouders en werkenden. Als er binnen het netwerk effectief wordt samengewerkt, komen zij sneller terecht bij het juiste aanbod.

De secundaire doelgroep bestaat uit twee subgroepen:

1. de laaggeletterde met Nederlands als moedertaal (NT1)
2. de laaggeletterde met Nederlands als tweede taal (NT2). Binnen deze tweede groep ligt de focus op arbeidsmigranten, gezinsmigranten en statushouders.

Impact

Impact gaat voor ons over een verandering teweegbrengen op de langere termijn. De beoogde impact is de meer inclusieve samenleving, waarin iedereen kan meedoen. Daarvoor weten wij de inwoners met beperkte basisvaardigheden te vinden en positief te motiveren om de basisvaardigheden naar behoefte (verder) te ontwikkelen en deze te gebruiken in het dagelijks leven. Belangrijk is de verbinding met de bredere context van basisvaardigheden rond taal, digitale vaardigheden, gecijferdheid, gezondheid, juridische en financiële basisvaardigheden en werk en inkomen om een volwaardige participatie in de maatschappij mogelijk te maken. De Bibliotheek draagt daaraan bij door te zorgen voor een sterk en aansluitend aanbod in de regio op taal en andere basisvaardigheden.

Domein Digitale Inclusie

Doel

Volwassenen kunnen volwaardig participeren in de steeds verder digitaliserende maatschappij. Volwassenen beschikken over de vaardigheden om digitale informatie te verwerven. Doel van het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) is: inwoners hulp bieden met toegang tot de digitale diensten van de overheid.

De Bibliotheek neemt zelf de regie in het aanbieden van de juiste dienstverlening op de juiste plek. Hierbij wordt wijkgericht werken -dus decentraal- een speerpunt. Resultaten uit het demografisch onderzoek vormen hierbij de leidraad. Dus de juiste dienstverlening op de juiste plek.

Doelgroep

De primaire doelgroep binnen het domein is de digitaal oncomfortabele burger die 18 jaar is of ouder. Indicatoren van deze doelgroep: de mensen zijn kwetsbaar, over het algemeen lager opgeleid en hebben moeite met het aanleren van (nieuwe) digitale vaardigheden.

De organisaties in het netwerk vormen samen de secundaire doelgroep. Doel hierbij is dat het aanbod effectief, met korte lijnen, doelgericht en adequaat direct bij de hulpvrager terecht komt.

Impact

Door digitaal oncomfortabele inwoners te helpen met hun digitale basisvaardigheden bevorderen we de zelfredzaamheid. Meedoen zorgt voor sociale cohesie en zorgt ervoor dat de inwoner zich minder eenzaam voelt. Door digitaal meer comfortabel te zijn kan een inwoner de kennis op het gebied van bijvoorbeeld digitale gezondheidszorg toepassen.

Domein Educatie

Doel

Domein Educatie heeft als doel pedagogisch medewerkers en leerkrachten te faciliteren kinderen en jongeren gedurende hun (voor)schoolperiode voldoende taal- en digitaalvaardig te maken, zodat zij uiteindelijk als zelfredzame burgers in de maatschappij staan en zo meer gelijke kansen krijgen. In het kader van de Gezinsaanpak wordt in samenwerking met de domeinen Taal en Digitale Inclusie de leescultuur thuis bevorderd.

Via de aanpak de Bibliotheek op School wordt aan het eind van deze beleidsperiode 75% van de scholen in het werkgebied bereikt. 75% van de Kinderopvanglocaties werkt dan met Boekstart in de Kinderopvang.

Doelgroep

De primaire doelgroep die hierbij aangesproken wordt is het onderwijsteam binnen een school of VVE, aangezien zij met hun kennis en connecties veel invloed hebben op de eerdergenoemde groep. Secundair zal de aandacht gericht worden op de rol van de leescoördinator binnen de school.

We kiezen hierbij specifiek voor dienstverlening aan scholen met een Bibliotheek op School en VVE instellingen die Boekstartlocatie zijn.

In het kader van de gezinsaanpak zijn ouders en kinderen tevens een belangrijke (secundaire) doelgroep en hier is samenwerking tussen alle domeinen essentieel.

Impact

Het domein Educatie levert een bijdrage aan de aanpak laaggeletterdheid en beperkte digitale vaardigheden. Ze biedt gelijke kansen voor ieder kind door kennis en expertise in te zetten op leesmotivatie, en zo een bijdrage te leveren aan taalvaardige kinderen en jongeren om hiermee kansengelijkheid te vergroten.

Domein Programmering

Doel:

Met programmering in onze Bibliotheek willen we dat volwassenen elkaar in een ontspannen setting kunnen ontmoeten, zodat ze kennis kunnen opdoen over actuele maatschappelijke thema's, zich persoonlijk en sociaal kunnen ontwikkelen en in aanraking komen met kunst en cultuur. Daarnaast willen we door de programmering bijdragen aan digitaal burgerschap, participatie en bestrijding eenzaamheid.

Doelgroep

Volwassen inwoners van het werkgebied van de Bibliotheek.

Impact

Volwassenen blijven zich continu persoonlijk ontwikkelen en participeren in de (lokale) maatschappij op sociaal-cultureel vlak. Het ontmoeten van andere mensen tijdens de activiteiten van de Bibliotheek draagt bij aan de bestrijding van eenzaamheid binnen de gemeente.

Door het organiseren van laagdrempelig toegankelijke maatschappelijke debatten in de Bibliotheek kunnen inwoners kennismaken met meningen van anderen en ook zelf hun mening vormen over belangrijke thema's. Dit draagt bij aan een gelijkwaardig democratisch proces.

Domein overstijgende thema's

De domeinen werken op bepaalde thema's samen, om gebruik te maken van elkaars expertise en met elkaar zoveel mogelijk impact te bereiken. Voor deze beleidsperiode zijn de volgende domein overstijgende thema's bepaald:

- Gezinsaanpak
- (Digitaal) Burgerschap
- Doelgroep 0 – 6 jaar (programmering in de Bibliotheek)
- Doelgroep 11 – 18 jaar (programmering in de Bibliotheek)

De robuuste Bibliotheek

Om de kwaliteit en de impact van de dienstverlening van de Bibliotheek structureel te kunnen waarborgen, is een robuuste Bibliotheek nodig. Robuust betekent in dit verband; toekomstbestendig en maatschappelijk relevant. Als Bibliotheek moeten we voldoende wendbaar zijn, om te kunnen reageren op de behoeften van het publiek, de wensen van subsidiegevers en ontwikkelingen op technologisch gebied. Bovendien is een robuuste Bibliotheek voldoende weerbaar om onder wisselende omstandigheden wel continuïteit te kunnen bieden.

Randvoorwaarden

Om een robuuste, toekomstbestendige Bibliotheek te kunnen zijn, zijn de volgende randvoorwaarden gesteld.

Financieel

- een strategisch financieel meerjarenbeleid
- bij voorkeur meerjarige subsidieovereenkomsten met de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas waarin voldoende financiering wordt vastgelegd om de dienstverlening succesvol te kunnen uitvoeren én groei te kunnen realiseren
- ondernemerschap (initiatief nemen, kansen en trends zien en streven naar verbetering)

HR

- een strategisch HR beleid, inclusief strategische personeelsplanning met aandacht voor behoud van kennis bij de uitstroom van medewerkers
- voldoende deskundige medewerkers, proactief en met gedegen kennis van de doelgroep
- employer branding: de Bibliotheek profileren als aantrekkelijke werkgever, met daarbij aandacht voor duurzame inzetbaarheid van medewerkers
- vrijwillige medewerkers meenemen in de ontwikkelingen, als ambassadeurs van de Bibliotheek
- Keurmerk 'Vrijwilligerswerk goed geregeld' behouden
- alle medewerkers zijn op de hoogte van programmering en dragen proactief bij aan het succes van de dienstverlening

Huisvesting

- daar waar mogelijk altijd in multifunctionele accommodaties
- veel aandacht voor voldoende ruimte om de wettelijke taken te kunnen uitvoeren, voor een groeiend aantal activiteiten en voor de presentatie van de collectie
- aantrekkelijke ruimte, ondersteunend aan communities, ruimte die tevens uitnodigt vaker te komen en langer te blijven (de Bibliotheek als third space)
- een fysieke plek voor het Digi-Taalhuis en andere laagdrempelige spreekuren, ook van partners
- multifunctionele ruimten, werk- vergaderplekken voor medewerkers en bezoekers
- vestigingen hebben een toegankelijkheidscertificaat

Collectie

- actuele, aantrekkelijk gepresenteerde collectie in de bibliotheekvestigingen, dBos en op Boekstart-locaties
- we volgen het provinciaal en landelijk collectiebeleid
- collectie is ondersteunend aan alle domeinen en draagt bij aan het verbeteren en behouden van de leesvaardigheid en leesbeleving en ontwikkeling van inwoners

ICT

- cybersecurity: risico's in kaart, aanpak op orde en medewerkers opgeleid
- ICT op orde voor zowel medewerkers als publiek, met aandacht voor innovatie

Marketing en communicatie

- uitgangspunt is de landelijke positionering en de merkwaarden van de openbare bibliotheekbranche (gastvrij, betrokken, samen, energiek en behulpzaam)
- de Bibliotheek is ook zichtbaar buiten de gebouwen
- inzetten op uitrol CRM (inzicht in data/ leden/bezoekers)
- voldoende deskundigheid en formatie voor analyseren data / Mosaic en toepassing hiervan
- ontwikkeling alternatieve lidmaatschapsvormen

Online

- overzichtelijke en up-to-date website volgens de landelijke huisstijl
- de website is toegankelijk volgens regels Drempelvrij
- de Bibliotheek is zichtbaar op social media, er is interactie met inwoners op de verschillende platforms
- het aanbod van de landelijke Online Bibliotheek is beschikbaar voor inwoners/leden

Kwaliteit

- alle teams werken volgens de plan/do/check/act methodiek
- de Bibliotheek is gecertificeerd volgens de CBCT-normen
- Informatieveiligheid behalen volgens norm ISO 27001

Compliance

- als Bibliotheek voldoen we aan wet- en regelgeving.

Duurzaamheid

- de Bibliotheek behaalt green key – certificaat

